

UNIVERZITA MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI

ŠTATÚT A ROKOVACÍ PORIADOK ETICKEJ KOMISIE UNIVERZITY MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI

REK/245/2023/109-SR
REK/66/2023/MS

September 2023

OBSAH

PRVÁ ČASŤ ZÁKLADNÉ USTANOVENIA	3
Článok 1 Predmet úpravy	3
DRUHÁ ČASŤ ETICKÁ KOMISIA UMB	3
Článok 2 Postavenie, zloženie a pôsobnosť Etickej komisie UMB	3
TRETIA ČASŤ ROKOVACÍ PORIADOK ETICKEJ KOMISIE UMB	5
Článok 3 Spôsob činnosti Etickej komisie UMB	6
Článok 4 Podávanie podnetov a žiadostí Etickej komisii UMB	8
ŠTVRTÁ ČASŤ PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA	10
Článok 5 Prechodné ustanovenie	10
Článok 6 Záverečné ustanovenia	10

ŠTATÚT A ROKOVACÍ PORIADOK ETICKEJ KOMISIE UNIVERZITY MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici (ďalej aj „UMB“ alebo „univerzita“) po schválení Akademickým senátom UMB na návrh predsedu Etickej komisie UMB v súlade s čl. 8 ods. 14 písm. c) Štatútu UMB v zmysle § 9 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vysokých školách“) dňa 12. septembra 2023 vydáva v súlade s § 15 ods. 1 písm. n) zákona o vysokých školách tento Štatút a rokovací poriadok Etickej komisie UMB.

PRVÁ ČASŤ ZÁKLADNÉ USTANOVENIA*

Článok 1 Predmet úpravy

1. Štatút a rokovací poriadok Etickej komisie UMB v súlade so Štatútom UMB upravuje postavenie, zloženie, pôsobnosť, rokovanie, rozhodovanie, ako aj ďalšie podrobnosti o činnosti Etickej komisie Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici (ďalej len „Etická komisia UMB“).
2. Pri etických previneniach študentov UMB všetkých stupňov a foriem štúdia (ďalej len „študent“), ako aj pri etických previneniach zamestnancov UMB sa postupuje podľa tohto Štatútu a rokovacieho poriadku Etickej komisie UMB.

DRUHÁ ČASŤ ETICKÁ KOMISIA UMB

Článok 2 Postavenie, zloženie a pôsobnosť Etickej komisie UMB

1. Etická komisia UMB je poradná skupina rektora UMB, ktorá je ustanovená na prerokovanie a riešenie etických otázok, presadzuje správnu realizáciu a vykonáva dohľad nad dodržiavaním Etického kódexu UMB.
2. Členov Etickej komisie UMB vymenúva a odvoláva rektor UMB z radov členov akademickej obce UMB.
3. Dekan každej fakulty navrhuje po jednom členovi Etickej komisie UMB z radov pedagogických alebo výskumných zamestnancov fakulty, jedného člena Etickej komisie

---

* Z dôvodu prehľadnosti, konzistentnosti a plynulosti textu sa v texte Štatútu a rokovacieho poriadku Etickej komisie UMB používa generické maskulínium ako zástupné pre všetky rody.

UMB z radov nepedagogických zamestnancov UMB navrhuje Základná organizácia Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na UMB a členom sa stáva na základe rozhodnutia rektora aj právnik univerzity.

4. Členstvo v Etickej komisii UMB je čestné a nezastupiteľné.
5. Na prerokovanie konkrétneho podnetu, ktorý sa týka študentov, môže byť na rokovanie Etickej komisie UMB *ad hoc* prizvaný aj zástupca študentskej časti Akademického senátu UMB.
6. Funkčné obdobie stáleho člena Etickej komisie UMB je päťročné. Za člena Etickej komisie UMB môže byť člen akademickej obce UMB vymenovaný opakovane bez obmedzenia.
7. Členstvo v Etickej komisii UMB zaniká uplynutím funkčného obdobia člena, písomným vzdaním sa členstva (členstvo zaniká dňom doručenia písomného vyhlásenia rektorovi UMB), dňom skončenia členstva v akademickej obci UMB, odvolaním člena rektorom UMB, obmedzením spôsobilosti na právne úkony, odsúdením za úmyselný trestný čin, smrťou člena alebo jeho vyhlásením za mŕtveho. Ďalšiu možnosť skončenia členstva v Etickej komisii UMB určuje čl. 3 ods. 6.
8. Na čele Etickej komisie UMB je jej predseda. Predsedu Etickej komisie UMB volia členovia Etickej komisie UMB zo svojich radov tajným hlasovaním nadpolovičnou väčšinou všetkých hlasov. V prípade dosiahnutia rovnosti hlasov, ale tiež v prípade, ak žiaden kandidát nezíska v prvom kole dostatok hlasov podľa predchádzajúcej vety, je v druhom kole volieb zvolený kandidát, ktorý dosiahne väčšinu hlasov prítomných členov Etickej komisie UMB. Uvedený postup voľby predsedu Etickej komisie UMB sa opakuje dovtedy, kým predseda Etickej komisie UMB nie je zvolený. Predsedu Etickej komisie UMB vymenúva na základe výsledkov volieb rektor UMB.
9. Predseda Etickej komisie UMB plní najmä tieto úlohy:
  - a) zvoláva a riadi zasadnutia Etickej komisie UMB,
  - b) zabezpečuje súčinnosť s orgánmi UMB a zastupuje Etickú komisiu UMB ako na pôde UMB, tak i na verejnosti,
  - c) koordinuje činnosť Etickej komisie UMB v období medzi jej zasadnutiami (najmä metódou *per rollam*),
  - d) v spolupráci s tajomníkom Etickej komisie UMB pripravuje program zasadnutí Etickej komisie UMB,
  - e) zodpovedá za dodržiavanie rokovacieho poriadku Etickej komisie UMB (TRETIA ČASŤ),
  - f) dohliada na dodržiavanie zásad objektivity, transparentnosti a dôvernosti pri výkone činnosti Etickej komisie UMB.

10. Funkčné obdobie predsedu Etickej komisie UMB zaniká uplynutím funkčného obdobia člena, písomným vzdaním sa funkcie predsedu (členstvo zaniká dňom doručenia písomného vyhlásenia rektorovi UMB), jeho odvolaním dvojtretinovou väčšinou všetkých hlasov členov Etickej komisie UMB, odvolaním rektorom UMB, dňom skončenia členstva v akademickej obci UMB, obmedzením spôsobilosti na právne úkony, odsúdením za úmyselný trestný čin, smrťou predsedu Etickej komisie UMB alebo jeho vyhlásením za mŕtveho.
11. Etická komisia UMB vyvíja aktívnu etickú politiku a naplňa svoju preventívnu, rozhodovaciu, posudzovateľskú, konzultačnú a poradenskú funkciu najmä tým, že:
  - a) prijíma, posudzuje a prerokováva podnety týkajúce sa porušenia Etického kódexu UMB (tzv. etické previnenie zamestnancov a študentov),
  - b) rieši konkrétne prípady a posudzuje podnety týkajúce sa neetického správania a neetických praktík študentov a zamestnancov UMB,
  - c) uskutočňuje etické posúdenie projektov a vedecko-výskumných výstupov,
  - d) poskytuje konzultácie a poradenskú činnosť pre vedúcich zamestnancov UMB a iné akademické záujmové skupiny v oblasti eticky prijateľného správania a dodržiavania mimoprávných regulačných požiadaviek.
12. Etická komisia UMB môže na základe posúdenia naliehavosti a závažnosti výskytu eticky sporných prípadov a situácií, so súhlasom rektora prijímať a vydávať metodické usmernenia a pokyny, ktoré nepodliehajú schváleniu Akademickým senátom UMB.
13. Činnosť Etickej komisie UMB nie je právne záväzná, chápe sa ako činnosť, ktorá napomáha pri objasňovaní situácie tak, aby sa predchádzalo neetickému správaniu.
14. Etická komisia UMB podáva raz ročne správu o svojej činnosti rektorovi UMB.
15. Organizačné a administratívne úkony spojené s činnosťou Etickej komisie UMB vykonáva tajomník Etickej komisie UMB, ktorý najmä vyhotovuje zápisnice zo zasadnutí Etickej komisie UMB (súčasťou je aj prezenčná listina), prijíma a eviduje podnety, pripravuje podklady na zasadnutia, vedie agendu Etickej komisie UMB vrátane archívu a zabezpečuje oficiálnu komunikáciu Etickej komisie UMB s rektorom a ďalšími orgánmi UMB a osobami, ktoré sú zastúpené v predmetnej činnosti Etickej komisie UMB.
16. Tajomníka Etickej komisie UMB na návrh predsedu Etickej komisie UMB vymenúvajú a odvolávajú členovia Etickej komisie UMB na obdobie piatich rokov. Tajomník nie je členom Etickej komisie UMB (tzn. nie je oprávnený hlasovať) a je zamestnancom UMB. Tajomník Etickej komisie UMB je viazaný mlčanlivosťou primerane podľa čl. 3 ods. 18 tohto Štatútu a rokovacieho poriadku Etickej komisie UMB.

TRETIA ČASŤ ROKOVACÍ PORIADOK ETICKEJ KOMISIE UMB

Článok 3 Spôsob činnosti Etickej komisie UMB

1. Zasadnutie Etickej komisie UMB zvoláva a riadi predseda Etickej komisie UMB alebo ním poverený člen Etickej komisie UMB.
2. Predseda Etickej komisie UMB zvoláva zasadnutie Etickej komisie UMB podľa potreby alebo na základe podnetu, ktorý mu bol doručený, najmenej však dvakrát v kalendárnom roku. Predseda Etickej komisie UMB je povinný Etickú komisiu UMB zvolať, ak o to požiadajú minimálne štyria členovia Etickej komisie UMB alebo rektor UMB. Etická komisia UMB je uznášaniaschopná, ak je na jej zasadnutí prítomná nadpolovičná väčšina všetkých jej členov.
3. Etická komisia UMB môže odmietnuť prerokovanie podnetov, ktoré majú vulgárny alebo neadresný charakter. Anonymné podnety Etická komisia UMB neberie na vedomie (s výnimkou podľa čl.3 ods. 4), avšak rešpektuje právo na anonymitu podávateľa podnetu, a to na základe jeho písomnej žiadosti.
4. Etická komisia UMB sa zaoberá anonymnými podnetmi len na základe rozhodnutia rektora UMB v tom prípade, ak sa týkajú mimoriadne závažného neetickeho konania (správania) študentov alebo zamestnancov UMB.
5. Stanovisko k riešeným podnetom môže člen Etickej komisie UMB, ktorý sa z vážnych dôvodov nemôže zúčastniť priamo na zasadnutí Etickej komisie UMB, doručiť písomnou alebo elektronickou formou najneskôr pred začiatkom zasadnutia Etickej komisie UMB. V iných prípadoch musí byť neúčast' člena Etickej komisie UMB vždy ospravedlnená vopred. V prípade pravidelnej alebo dlhodobej neúčasti člena Etickej komisie UMB na zasadnutiach Etickej komisie UMB (tzn. v prípade neprítomnosti člena Etickej komisie UMB na viac ako polovici zasadnutí Etickej komisie UMB podľa ods. 2 za kalendárny rok) predseda Etickej komisie UMB podáva rektorovi návrh na odvolanie dotyčného člena Etickej komisie UMB.
6. V prípade, ak sa podaný podnet dotýka člena Etickej komisie UMB, počas doby riešenia podnetu sa takémuto členovi pozastavuje členstvo v Etickej komisii UMB. Ak sa Etická komisia UMB uznesie na tom, že v prípade člena Etickej komisie UMB došlo k porušeniu Etického kódexu UMB, členstvo v Etickej komisii UMB tomuto členovi zaniká a rektor UMB vymenuje nového člena Etickej komisie UMB podľa čl. 2 ods. 4.

7. Predseda Etickej komisie UMB bezodkladne po doručení podnetu oboznámi členov Etickej komisie UMB s jeho obsahom. Etická komisia UMB posúdi relevantnosť podnetu vzhľadom na činnosť a kompetencie Etickej komisie UMB. Ak sa Etická komisia UMB hlasovaním následne uznesie na tom, že podaný podnet prekračuje pôsobnosť Etickej komisie UMB, postúpi podnet kompetentným orgánom, resp. organizačným útvarom UMB (napr. v prípade sťažnosti podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov Oddeleniu právnych služieb a vnútornej kontroly UMB, v prípade disciplinárneho priestupku podľa Disciplinárneho poriadku UMB pre študentov a rokovacieho poriadku Disciplinárnej komisie UMB Disciplinárnej komisii UMB, resp. v iných prípadoch Oddeleniu právnych služieb a vnútornej kontroly UMB).
8. Ak Etická komisia UMB prerokováva podnet týkajúci sa fyzickej osoby s možným zásahom do jej práv a povinností, je povinná umožniť dotknutej osobe k podaniu sa vyjadriť, či už písomne, alebo priamo na zasadnutí Etickej komisie UMB.
9. Etická komisia UMB postupuje účelne a tak, aby podnet mohol byť prerokovaný v úplnosti a bez zbytočného odkladu. Jednotlivé podania posudzuje Etická komisia UMB na svojom najbližšom zasadnutí a rozhodne o ich riešení. Zasadnutie Etickej komisie UMB k prerokovaniu podnetu sa uskutoční spravidla do dvoch týždňov od jeho doručenia Etickej komisii UMB. Ak Etická komisia UMB nie je schopná dodržať uvedenú lehotu, informuje o tejto skutočnosti (aj s odôvodnením) predkladateľa podnetu.
10. Zasadnutie a rokovanie Etickej komisie UMB je spravidla neverejné; o výnimke z tohto pravidla rozhoduje predseda Etickej komisie UMB po predchádzajúcom vyjadrení členov komisie. Pri prerokovaní podnetu členovia Etickej komisie UMB zväžia všetky eticky relevantné aspekty podaného podnetu, identifikujú kľúčové etické problémy a otázky. V prípade potreby vytvoria priestor pre vyjadrenie sa zainteresovaných osôb a zväžia ich stanoviská (písomne podané alebo ústne prezentované na zasadnutí Etickej komisie UMB). Následne sa Etická komisia UMB, bez účasti zainteresovaných osôb, hlasovaním uznesie na miere etickej závažnosti daného podnetu a na svojich prípadných odporúčaniach pre rektora UMB.
11. Na prijatie návrhu na uznesenie je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých členov Etickej komisie UMB. V prípade dosiahnutia rovnosti hlasov je rozhodujúci hlas predsedu Etickej komisie UMB.
12. Hlasovania sa nezúčastňuje člen Etickej komisie UMB, ktorý sa v danom konkrétnom prípade ocitol v konflikte záujmov (rodinné väzby, intenzívne pracovné vzťahy, osobná zaangažovanosť v prerokovanej veci a pod.). Na túto skutočnosť upozorňuje sám člen Etickej komisie UMB alebo jej predseda. V takomto prípade sa návrh Etickej komisie UMB prijíma jednoduchou nadpolovičnou väčšinou všetkých oprávnených hlasov.
13. V prípade potreby môže Etická komisia UMB hlasovať o uznesení *per rollam*. Všetky relevantné podklady zašle predseda Etickej komisie UMB jej členom minimálne týždeň

pred konaním zasadnutia Etickej komisie UMB. Lehota na vyjadrenie sa členov Etickej komisie UMB v prípade elektronického hlasovania formou *per rollam* nemôže byť kratšia ako päť pracovných dní. Návrh sa považuje za schválený, ak zaň hlasuje nadpolovičná väčšina všetkých členov Etickej komisie UMB. Protokol z takéhoto hlasovania sa stane súčasťou zápisnice z najbližšieho zasadnutia Etickej komisie UMB.

14. V prípade potreby je Etická komisia UMB oprávnená získať stanoviská a odporúčania od nezávislých expertov za podmienok dodržania všetkých univerzitných a zákonných predpisov (poverením konkrétneho člena predsedom Etickej komisie UMB).
15. Etická komisia UMB sa ku každému písomnému podnetu vyjadrí písomne spravidla do štyroch týždňov odo dňa jeho doručenia Etickej komisii UMB. Vyjadrenie Etickej komisie UMB obsahuje stanovisko Etickej komisie UMB k podanému podnetu. Ak Etická komisia UMB nie je schopná dodržať túto lehotu, informuje o tejto skutočnosti (aj s odôvodnením a určením novej lehoty na vybavenie podnetu) predkladateľa podnetu.
16. Zápisnice zo zasadnutí Etickej komisie UMB, podklady, expertné stanoviská spojené s činnosťou Etickej komisie UMB, s výnimkou vyhlásení, stanovísk a metodických usmernení určených na zverejnenie na univerzitnej webovej stránke, v časti Akademická etika, sú dôverné.
17. Člen Etickej komisie UMB (vrátane zástupcu študentskej časti Akademického senátu UMB podľa čl. 2 ods. 6) je povinný zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach súvisiacich s výkonom funkcie člena Etickej komisie UMB podľa príslušných platných právnych predpisov.

Článok 4

Podávanie podnetov a žiadostí Etickej komisii UMB

1. Podnet Etickej komisii UMB na porušenie pravidiel Etického kódexu UMB môže podať ktorýkoľvek zamestnanec UMB, študent alebo akákoľvek iná osoba, ktorá sa dozvedela o konaní študenta alebo zamestnanca UMB (vrátane manažmentu UMB a jej súčasti), ktoré by mohlo mať znaky porušenia Etického kódexu UMB. Postupu podľa prvej vety predchádza riešenie vzniknutej situácie s vedúcim pracoviska, na ktorom k takémuto porušeniu etických pravidiel došlo zo strany zamestnanca UMB (v prípade, ak by sa porušenie týkalo osôb z rôznych pracovísk UMB, je povinný riešiť túto situáciu ich spoločný priamy nadriadený), resp. s príslušnou osobou, ak sa takéhoto konania dopustil študent.
2. Porušenie zásad Etického kódexu UMB v prípade študentov (tzn. etické previnenie študenta) rieši Etická komisia UMB podľa tohto Štatútu a rokovacieho poriadku Etickej komisie UMB, pokiaľ porušenie zásad Etického kódexu UMB nie je možné považovať podľa Disciplinárneho poriadku UMB pre študentov a rokovacieho poriadku Disciplinárnej komisie UMB za disciplinárny priestupok a nie je tak v kompetencii

Disciplinárnej komisie UMB toto konanie študenta ako disciplinárny priestupok prerokovať a rozhodnúť o ňom.

3. V prípade, že podnet má charakter oznámenia o protispoločenskej činnosti, postupuje sa podľa zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Takýto podnet Etická komisia UMB neprerokúva.
4. Etická komisia UMB zároveň prijíma a prerokúva žiadosti o etické posúdenie výskumných projektov a publikačných výstupov v zmysle požiadaviek na dodržanie etických pravidiel výskumu a publikačnej etiky požadovaných príslušnými domácimi a zahraničnými vedecko-výskumnými projektovými kritériami.
5. Žiadosť sa podáva prostredníctvom vyplneného formulára „*Žiadosť o vydanie stanoviska Etickej komisie UMB*“, ktorý je dostupný na webovej stránke UMB, v časti Akademická etika.
6. Podnety a žiadosti je možné podať priamo predsedovi Etickej komisie UMB alebo členovi Etickej komisie UMB, ktorý zastupuje príslušnú fakultu alebo inú súčasť UMB¹. Kontaktné adresy členov Etickej komisie UMB sú zverejnené na webovej stránke UMB, v časti Akademická etika.
7. Podnet týkajúci sa porušenia pravidiel Etického kódexu UMB sa podáva písomne v listinnej podobe s vlastnoručným podpisom alebo v elektronickej podobe formou naskenovaného vlastnoručne podpísaného dokumentu.
8. Podnet obsahuje popis predpokladaného porušenia Etického kódexu UMB, s uvedením konkrétnych ustanovení Etického kódexu UMB, resp. všeobecných morálnych princípov, k porušeniu ktorých podľa predkladateľa došlo. Predkladateľ podnetu uvádza v podnete svoje meno, priezvisko a adresu.
9. V prípade riešenia podnetu v súlade s týmto rokovacím poriadkom Etickej komisie UMB, je kladený dôraz na súčinnosť všetkých zúčastnených strán a dôsledne sa dbá na najvyššiu možnú mieru ochrany súkromia dotknutých osôb.
10. Etická komisia UMB posúdi podnet s hodnotením:
  - a) neporušenie,
  - b) mierne porušenie alebo
  - c) závažné porušenie Etického kódexu UMB.
11. Stanovisko Etickej komisie UMB bude v prípade zistenia porušenia Etického kódexu UMB obsahovať okrem hodnotenia podľa ods. 10 aj odporúčanie alebo návrh nápravných opatrení pre ďalší postup:

---

¹ Článok 3 ods. 1 písm. b) a c) Štatútu UMB.

- a) rektora UMB, ak podnet smeroval proti neetickému konaniu (správaníu):
    - 1. zamestnanca UMB vrátane zástupcu z radov manažmentu Rektorátu UMB (s výnimkou zamestnancov podľa písm. b) bod 1. a 2. a podľa písm. c) tohto ods.),
    - 2. dekana,
    - 3. vedúceho inej súčasti UMB,
  - b) dekana, ak podnet smeroval proti neetickému konaniu (správaníu):
    - 1. zamestnanca zaradeného na fakulte,
    - 2. zástupcu z radov manažmentu fakulty (s výnimkou osoby dekana),
    - 3. študenta fakulty,
  - c) vedúceho inej súčasti UMB, ak podnet smeroval proti neetickému konaniu (správaníu):
    - 1. zamestnanca zaradeného na inej súčasti UMB,
    - 2. zástupcu z radov manažmentu inej súčasti UMB (s výnimkou osoby vedúceho inej súčasti UMB).
12. So stanoviskom Etickej komisie UMB musia byť písomne oboznámené všetky zúčastnené strany.
13. Zamestnanec, ktorého sa stanovisko Etickej komisie UMB týka, má právo do siedmich dní odo dňa doručenia stanoviska Etickej komisie UMB požiadať o nápravu voči stanovisku Etickej komisie UMB formou podania žiadosti o nápravu a vysvetlenia rektorovi UMB, dekanovi alebo vedúcemu inej súčasti UMB, ktorý žiadosť zväží pri stanovení nápravných opatrení.

ŠTVRTÁ ČASŤ PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 5 Prechodné ustanovenie

- 1. Konanie Etickej komisie UMB začaté pred nadobudnutím účinnosti tohto Štatútu a rokovacieho poriadku Etickej komisie UMB sa dokončí podľa tohto Štatútu a rokovacieho poriadku Etickej komisie UMB.

Článok 6 Záverčné ustanovenia

- 1. Štatút a rokovací poriadok Etickej komisie UMB je možné meniť formou číslovaných dodatkov, ktoré podliehajú schváleniu Akademickým senátom UMB.

2. Zrušuje sa Štatút Etickej komisie Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, ktorý bol schválený Akademickým senátom UMB dňa 21. februára 2011 v znení jeho Dodatku č. 1 schváleného Akademickým senátom UMB dňa 27. marca 2017.
3. Tento Štatút a rokovací poriadok Etickej komisie UMB podľa § 9 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona o vysokých školách schválil Akademický senát UMB na svojom zasadnutí dňa 12. septembra 2023.
4. Tento Štatút a rokovací poriadok Etickej komisie UMB nadobúda platnosť a účinnosť dňom jeho schválenia Akademickým senátom UMB.

.....
Ing. Barbora Mazúrová, PhD.
predsedníčka Akademického senátu UMB

.....
doc. PhDr. Míriam Martinkovičová, PhD.
predsedníčka Etickej komisie UMB